

COLECTIV: ISTORIA ORAȘELOR

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 1

- a. **Denumire:** Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România.
- b. **Coordonator:** Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu / Comisia de Istorie a Orașelor din România / dr. Paul Niedermaier.
- c. **Stadiul actual al cunoștințelor:** istoria orașelor nu a constituit până de curând un domeniu de cercetare aparte, drept pentru care lipsesc lucrări fundamentale din acest domeniu.
- d. **Scopul programului:** publicarea unor lucrări de referință, utilizabile pe plan național și internațional; completarea, în continuare, a unei baze de date bibliografice la care se poate apela pentru informații auxiliare.
- e. **Rezultate scontate:** impulsivarea studiilor de istorie a orașelor, ridicarea lor la o treaptă calitativ superioară și, implicit, recuperarea rămânerii în urmă a României pe plan mondial în acest domeniu.
- f. **Mod de valorificare:** Publicarea la Editura Academiei și la Editura Enciclopedică în seria *Contribuții la istoria orașelor din România*.
- g. **Durata:** diferită, de la proiect la proiect.

PROIECT DE CERCETARE NR.1

- a. **Denumire:** *Atlas istoric al orașelor din România. Târgu Secuiesc* (faza 2: redactare text și desenare planuri).
- b. **Coordonator:** Dan Dumitru Iacob.
- c. **Colectiv de cercetare:** Dan Dumitru Iacob (coordonare, redactare parțială text, editare), Mariana Vlad (desenare hărți), Gabriela Olasz (redactare parțială text, consultare hărți), Julia Derzsi (redactare parțială text, consultare hărți), Sigrid Pinter (traducere în limba germană).
- d. **Termen de realizare:** trei ani (2013–2015).
Faza 3 (2015): finalizarea textului și planurilor, traducerea textului în limba germană, detectarea surselor de finanțare, corecturi, machetarea manuscrisului și pregătirea pentru tipar, publicarea fasciculei și diseminarea rezultatelor (inclusiv în format on-line printr-o bază de date internațională).
- e. **Stadiul actual al cunoștințelor:** întocmirea pe plan național a atlaselor istorice constituie la ora actuală obiectivul de cercetare prioritar al Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor. În România lucrările de acest gen sunt la început. Totuși, până în prezent au apărut șapte fascicule: C/1, *Sighișoara*, în 2000, C/2, *Sebeș*, în 2004, A/1, *Suceava*, în 2005, B/1, *Târgoviște*, în 2006, B/2, *Câmpulung*, în 2008, A/2, *Siret*, și B/3, *Brăila*, în 2013.

f. Scopul proiectului: valorificarea prin publicare a rezultatelor cercetării (prin care s-a urmărit crearea unei baze de date pentru cercetări comparative ample, crearea unor materiale didactice pentru învățământul preuniversitar și universitar, introducerea în circuitul științific internațional a informațiilor esențiale despre orașele românești cu o zestre istorică și urbanistică deosebită, stabilirea unor repere istorice pentru comunitățile locale, pentru reprezentanții și edilii lor).

g. Materiale și metode de lucru: adunarea și prelucrarea informației, redactarea textului, desenarea hărților, traducerea fasciculei în limba germană, prelucrarea ilustrațiilor, realizarea machetelor fasciculei, imprimare, corectură, coordonarea operațiunilor de finanțare și tipărire.

h. Rezultate scontate: finalizarea proiectului la sfârșitul anului 2015.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea fasciculei. Atlasul va fi introdus în circuitul științific național și internațional (prin exemplarele destinate promovării) și va fi accesibil publicului (prin tirajul comercial și prin varianta digitală accesibilă, contra cost, prin intermediul unui site specializat internațional).

j. Colaborări în țară: cu Primăria Orașului Târgu Secuiesc și Biblioteca Academiei Române – Cabinetul de hărți.

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Bibliografia istorică a orașelor din România. 2007-2012*

b. Coordonatori: Vasile Ciobanu, Anda-Lucia Spânu

c. Colectiv de cercetare: Vasile Ciobanu, Anda-Lucia Spânu, membri ai Comisiei de Istorie a Orașelor din România.

d. Termen de realizare: 2013–2015

Faza 3 (2015): organizarea materialului pe orașe, în ordine alfabetică; realizarea indicelui tematic al lucrării, potrivit structurii inițiale a *Bibliografiei* (1. Bibliografii, izvoare, metodologie; 2. Istoria orașelor din România; 3. Probleme speciale ale istoriei orașelor; 4. Istoria urbanismului și a arhitecturii; 5. Istoria dreptului și a constituțiilor municipale; 6. Istoria Bisericii); realizarea listei *Abrevierilor bibliografice*. Machetarea, editarea și corectura manuscrisului final.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: *Bibliografia istorică a orașelor din România* apărută în 2008 este un instrument de lucru util pentru toți cei interesați, dar nu cuprinde lucrările apărute în ultimii 6 ani. Rubrica de *Istorie locală* din volumele XII și XIII ale *Bibliografiei istorice a României* este selectivă și în explozia publicistică de astăzi se impune o bibliografie de specialitate actualizată.

f. Scopul proiectului: În cadrul Comisiei de Istorie a Orașelor din România s-a constatat necesitatea continuării acestui proiect, pentru aducerea la zi a datelor din ultimii ani și pentru completarea cu bibliografia așezărilor declarate orașe în ultimele două decenii. Lucrarea va permite urmărirea tendințelor din istoriografia consacrată orașelor în ultimii ani și va oferi argumente pentru stimularea cercetărilor în domeniile deficitare, pentru racordarea permanentă la fluxul internațional.

g. Materiale și metode de lucru: Alcătuirea *Bibliografiei* necesită consultarea literaturii de specialitate publicată în ultimii șase ani, în biblioteci clasice și on-line, a fișierelor și cataloagelor on-line ale marilor biblioteci din țară și străinătate, a bazelor de date și a site-urilor editurilor. După adunarea, culegerea și redactarea fișelor bibliografice, urmează

organizarea materialului, și redactarea *Introducerii*, *Indicelui tematic* și listei *Abrevierilor bibliografice*.

h. Rezultate scontate: Manuscris clasic și digital pregătite pentru tipar.

i. Valorificarea rezultatelor: Publicarea lucrării sub formă de volum.

PROIECT DE CERCETARE NR. 3

a. Denumire: *Urbanismul medieval în Transilvania.*

b. Coordonator: Paul Niedermaier.

c. Colectiv de cercetare: Paul Niedermaier.

d. Termen de realizare: trei ani (2013–2015).

Faza 3 (2015): completarea ilustrațiilor, pregătirea lucrării pentru tipar.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: există volume mai vechi ale autorului pe această temă, publicate în limba germană în Austria și Germania. Se impune traducerea lor în limba precum și actualizarea lor.

f. Scopul proiectului: punerea la îndemâna urbaniștilor și arhitecților din România a unui material indispensabil pentru elaborarea, pe baze științifice, a tuturor documentațiilor de urbanism pentru zona Transilvaniei, crearea unor materiale didactice pentru învățământul preuniversitar și universitar, stabilirea unor repere istorice pentru comunitățile locale, pentru reprezentanții și edili lor).

g. Materiale și metode de lucru: traducerea și redactarea textului, desenarea unor planșe noi, prelucrarea altor ilustrații, realizarea machetei, coordonarea operațiunilor de finanțare și tipărire.

h. Rezultate scontate: finalizarea proiectului la sfârșitul anului 2015.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea unei cărți.

j. Colaborări în țară: cu editura care va scoate cartea – preferabil Editura Simetria, specializată pe cărți de urbanism și arhitectură.

PROIECT DE CERCETARE NR. 4

a. Denumire: *Arheologia urbană în Transilvania. De la o analiză istoriografică la crearea unei baze de date. Studiu de caz Sibiu*

b. Coordonator: Maria-Emilia Țiplic

c. Colectiv de cercetare: -.

d. Termen de realizare: trei ani (2013-2015).

Faza 3: (2015) redactarea textului, diseminarea rezultatelor și publicarea lor în reviste de specialitate.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Comisia de Istorie a Orașelor din România a demarat o serie de lucrări de mare anvergură, dintre cele ale căror rezultate au fost deja publicate amintim: *Elenchus fontium historiae urbanae* și *Bibliografia istorică a orașelor din România*, *Vechi reprezentări grafice ale orașelor din România*, proiecte ale căror rezultate se constituie ca într-o bază de date. În aceeași direcție dorim să se încadreze și proiectul *Arheologia urbană în Transilvania*.

f. Scopul proiectului: valorificarea prin publicare a rezultatelor cercetării și oferirea unor date concrete, sistematizate și sintetice specialiștilor dar și studenților sau publicului larg

despre *Care ar fi impactul rezultatelor venite dinspre arheologia urbană asupra istoriei deja cunoscute a orașului respectiv (în ce măsură / procentaj cercetările arheologie din arealul orașelor din Transilvania confirmă, contrazic sau schimbă datele istorice cunoscute).*

g. Materiale și metode de lucru: adunarea și prelucrarea informației, analiza cercetărilor arheologice, studiu comparativ, redactarea textului, prelucrarea ilustrațiilor.

h. Rezultate scontate: finalizarea proiectului la sfârșitul anului 2015.

i. Valorificarea rezultatelor: comunicarea rezultatelor proiectului în cadrul unor sesiuni și publicarea rezultatelor în reviste științifice de specialitate.

j. Colaborări în țară: Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Sibiu

PROIECT DE CERCETARE NR. 5

a. Denumire: *Das Kronstädter Gerichtliche Rathsprotokoll (1558-1580)*

b. Coordonator: Julia Derzsi

c. Colectiv de cercetare: -

d. Termen de realizare: doi ani (2015-2016).

e. Stadiul actual al cunoștințelor: *Das Kronstädter Gerichtliche Rathsprotokoll* – Protocolul de judecată al Brașovului înregistrează hotărârile judecătorești aduse de către magistratul orașului Brașov și de către domnii provinciali ai Țării Bârsei între anii 1558 și 1580. Este singurul protocol de acest gen din Transilvania care s-a păstrat din secolul al XVI-lea. Investigarea consemnărilor registrului face posibilă cunoașterea vieții juridice din epoca respectivă. Întocmirea registrului s-a suprapus perioadei de redactare a *Statutelor municipale ale sașilor din Transilvania* (1583), când autorul cărții de drept, Mathias Fronius, a îndeplinit el însuși funcția de notar al orașului (1545-1571), apoi a fost ales membru al magistratului (1571, 1575-1587) și până la moartea sa, survenită în anul 1588, a jucat un rol activ în viața juridică a orașului. Este uimitor faptul că acest protocol de judecată nu a stârnit încă interesul istoricilor și a istoricilor de drept. Registrul de păstrează la Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Fondul: Primăria orașului Brașov, seria IV D, Actele judecătorești, 1558-1852, nr. crt. 1.

f. Scopul proiectului: publicarea unui izvor inedit

g. Materiale și metode de lucru: transcrierea protocolului, pregătirea manuscrisului și a materialului auxiliar în vederea publicării, redactarea textului, corectură.

h. Rezultate scontate: ediția documentului; impulsivarea studiilor de istorie a dreptului, a criminalității și de istorie a orașelor în mod special.

i. Valorificarea rezultatelor: promovarea lucrării prin exemplare destinate bibliotecilor din țară și din străinătate, prezentare de carte.

j. Colaborări în țară: Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Arhiva Bisericii Negre din Brașov.

k. Colaborări în străinătate: Institut für Deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas e.V., München..

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Mărturii arheologice de locuire și conviețuire în Transilvania de Sud, secolele VIII-XIII*

b. Coordonator: ICSU Sibiu – dr. Zeno-Karl Pinter, ½ normă

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului arheologic al acestei etape cronologice s-a făcut doar sporadic și pe complexe sau areale restranse. Există de asemenea puține studii referitoare la situri cercetate arheologic, iar sintezele asupra unor categorii de material sunt insuficiente, lăsând mereu loc unor interpretări politizate, tendențioase și anacronice. Cele mai multe studii abordează doar rezultate ale unor cercetări arheologice de sit, fără o coroborare a acestora și fără să creioneze concluzii istorice.

d. Scopul programului: Clarificarea relațiilor dintre diferitele grupuri umane din Transilvania de Sud la începuturile Evului Mediu pe baza materialului arheologic și a corelării acestuia cu informația istorică scrisă.

e. Rezultate scontate: Realizarea unui tablou istoric cât mai corect al unei zone de maximă importanță pentru istoria de ansamblu a Transilvaniei.

f. Mod de valorificare: publicare; comunicări științifice

g. Durata; etape: 2014–2017

Etapa I. Așezări medievale (sec. XII) în Valea Secașului – toponimie și habitat (2014)

Etapa II. Tipuri de locuințe în așezările din sudul Transilvaniei, sec. XII-XIII. (2015)

Etapa III. Ceramica medievală din așezările de secol XII din sudul Transilvaniei (2016)

Etapa IV. Spiritualitate și cultură materială în Transilvania de Sud în secolele XII-XIII. (2017)

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumirea: Tipuri de locuințe în așezările din sudul Transilvaniei, sec. XII-XIII.

b. Coordonator: prof.dr. Zeno-Karl Pinter

c. Colectiv de cercetare: dr. Aurel Dragotă – U.L.B. Sibiu, dr. Sebastian Corneanu, U.L.B. Sibiu, Gheorghe Natea, Muzeul Național Brukenthal, dr. Claudia Urduzia Muzeul Național Brukenthal, George Tomegea, Muzeul Astra, dr. Beatrice Kelemen, U.B.B. Cluj-Napoca, prof. dr. Vida Tivadar, Universitatea Budapesta.

d. Termen de realizare: 2015

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului destul de vast a fost făcută pe grupe de lucru începând din anul 2012, când cu prilejul amplelor lucrări generate de construirea autostrăzii A1, au fost făcute ample cercetări arheologice în zona dintre Sibiu

și Sebeș. Fiecare membru al colectivului a preluat o categorie de material și un orizont cultural, respectiv cronologic ce urmează a fi corelat în continuare într-un volum colectiv. Parțial aceste materiale au fost publicate în formă de rapoarte de săpătură sau comunicări susținute la sesiuni de comunicări științifice sau simpozioane.

f. Scopul proiectului: Realizarea unei cartări corecte a tuturor așezărilor medievale cartate, menționate sau decoperite în Transilvania și corelarea acestora cu descoperirile din Bazinul Carpatic.

g. Materiale și metode de lucru: Analiza de material, cercetarea arheologică, etnologică și arheometrică.

h. Rezultat scontat: Clarificarea aspectelor tipologice și cronologice ale materialului analizat.

i. Valorificarea rezultatelor: publicare.

j. Colaborări în țară: ULB Sibiu, U.B.B. Cluj-Napoca, Muzeul Național Brukenthal Sibiu, Muzeul Astra Sibiu.

k. Colaborări în străinătate: Universitatea Budapesta.

COLECTIV: LIMBA ȘI CULTURA GERMANILOR DIN ROMÂNIA
ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 3

a. Denumire: *Studii privitoare la limba și viața culturală a germanilor din România*

b. Coordonator: Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu – dr. Sigrid Haldenwang

c. Colectiv de cercetare: dr. Sigrid Haldenwang, dr. Gudrun-Liane Ittu,

d. Termen de realizare: 2011–2018, **Dicționarul graiurilor săsești**,
2014–2016, **Asociația „Sebastian Hann” (1904–1948), (aproape) o jumătate de veac în slujba artei transilvănene.**

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Programul propus se desfășoară pe două dimensiuni, dintre care prima se referă la continuarea redactării Dicționarului graiurilor săsești, operă de referință, care documentează un dialect în dispariție. Această operă este totodată de mare interes pentru studierea graiurilor din spațiul german, întrucât cele transilvane păstrează numeroase forme și lexeme, acolo dispărute. Opera elaborată în cadrul institutului sibian se adresează deopotrivă lingviștilor, etnologilor, sociologilor, istoricilor și tuturor celor interesați de graiurile insulei noastre lingvistice.

Cea de-a doua latură a programului se referă la viața culturală a germanilor din România, prea puțin și prea sumar cercetată în numeroase aspecte ale ei. Aportul femeilor la viața culturală de la sfârșitul sec. al XIX-lea până la mijlocul sec. XX a fost neabordat, până în prezent scriindu-se doar câteva monografii de artiste.

f. Scopul programului:

redactarea Dicționarului tezaur al graiurilor săsești din Transilvania și integrarea graiurilor în cultura românească și în cultura spațiului lingvistic german, precum și relevarea aportului femeilor în viața culturală a germanilor din România.

g. Materiale și metode de lucru:

Materiale: PC, aparat foto, consumabile

Metode:- adunarea, fișarea și sistematizarea informațiilor din ziare, reviste, memorii și jurnale, volume de documente, lucrări publicate, studierea colecțiilor de artă vizuală

h. Rezultate scontate:

– introducerea în circuitul științific intern și internațional a unor informații și concluzii noi privind limba și viața culturală a germanilor din România

Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania reprezintă o sursă de mare valoare științifică pentru cercetările interdisciplinare din cele mai variate domenii (lingvistică, istorie, etnografie, folcloristică, sociologie etc.). Totodată, această operă fundamentală are o mare însemnătate pentru istoria limbii germane prin faptul că include atestări germane din limba documentelor transilvănene (din a doua jumătate al secolului al XIII-lea, până în anul 1848) care pun în lumină influența graiurilor asupra limbii literare

germane din Transilvania, fiind importante și pentru istoria limbii germane în general. Lucrarea relevă, totodată, interferențele culturale româno-săsești și maghiare-săsești, rod al conviețuirii de veacuri a acestor etnii

i. Mod de valorificare:

- continuarea publicării Dicționarului graiurilor săsești în mai multe volume la Editura Academiei Române (București) și la Editura Böhlau : Koeln, Weimar, Viena.
- comunicări științifice
- studii în volume colective și reviste de specialitate
- publicarea unei cărți referitoare la aportul femeilor la viața culturală a sașilor transilvăneni

j. Colaborări în țară:

- Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane, Departamentul de Istorie, Conservarea Patrimoniului și Teologie Protestantă, Muzeele de artă din Sibiu, București, Brașov, Baia Mare, Cluj-Napoca, Târgu Mureș
- În străinătate: Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde e. V. Heidelberg, Siebenbürgen-Institut Gundelsheim /Neckar, Muzeul Transilvan din Gundelsheim /Neckar, „Institutul pentru Studiarea Culturii și Istoriei Germanilor din Sud-Estul Europei” (IKGS). din München, „Institutul pentru studierea dialectelor și onomasticii din Austria” (Institut für Österreichische Dialekt- und Namenlexika) din subordinea „Academiei Austriece de Științe “(Österreichische Akademie der Wissenschaften” [ÖAW], cu sediul la Viena.

PROIECT DE CERCETARE NR.1

Denumire: *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, redactare parțială litera Sche*–

b. Proiect individual (începând din 2014): Haldenwang Sigrid

d. Termen de realizare: 2014 tipărirea volumului 10 (S–Schenkwein) coautori: Haldenwang Sigrid / Malwine Dengel

litera Sche în continuare, 5 ani (2014–2018 inclusiv)

– **2015:** 60 de spalturi redactate la calculator

– **2016:** 60 de spalturi redactate la calculator

– **2017:** 60 de spalturi redactate la calculator

– **2018:** revizia științifică a materialului redactat și predarea la tipar la începutul anului viitor.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: 1908–1931 au apărut trei volume (A–C, D–F, R–Salarist [ediție veche]) ale acestui dicționar; după reluarea lucrărilor în 1956, în perioada 1971–1975 au apărut trei volume (G [1971], H–I–J [1972], K [1975]), în 1993 a apărut volumul 6 (L), în 1998 a fost publicat volumul 7 (M), iar în anul 2002 volumul 8 (N–O–P) și în anul 2006 volumul 9 (Q–R).

f. Scopul proiectului: tezurizarea dialectelor săsești din Transilvania și cunoașterea lor; bază de date pentru cercetări interdisciplinare și pentru cunoașterea interferențelor culturale româno-săsești și maghiare-săsești.

g. Materiale și metode de lucru: arhiva dicționarului numeră în prezent circa un milioane de fișe, atestări dialectale, chestionare, extrase din literatura dialectală și din documente istorice. Normele de elaborare ale noului dicționar dialectal (din 1956) au fost concepute în funcție de progresele lexicografiei din ultimele decenii, ținând cont și de profilul dicționarelor dialectale germane. Pentru fiecare fază de elaborare materialul amintit rămâne valabil, se mai adaugă exemple dialectale noi, care oglindesc transformările sociale în decursul timpului; articolele dicționarului sunt de asemenea îmbogățite cu materialul dialectal extras din monografiile satelor din Transilvania recent apărute.

h. Rezultate scontate: elaborarea unui dicționar tezaur dialectal în mai multe volume care vor cuprinde lexicul sășesc vorbit până de curând sub forma unor graiuri locale în aproximativ 243 de localități din Transilvania.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea materialului dialectal în volumele dicționarului; prin publicarea diferitelor studii și articole în reviste de specialitate din țară și din străinătate; participare cu comunicări științifice la simpozioane științifice organizate, din țară și peste hotare; popolarizarea cunoștințelor în ziare locale și prin expuneri cu o tematică din domeniul dialectologiei sășești din transilvania și din domeniul împrumuturilor (din limba română sau maghiară) în graiurile sășești din Transilvania.

j. Colaborări în țară: cu Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu (secția de limba germană), cu Universitatea „Transilvania“ din Brașov (secția de limba germană), cu Universitatea din București, Facultatea de limbi străine (secția de limba germană), participând reciproc la simpozioane științifice organizate cu comunicări științifice și publicarea acestora în revistele respective de specialitate

k. Colaborări cu străinătate: Din anul 1996 dicționarul a fost sprijinit financiar de către Fundația „Volkswagen“ din Germania. Acest proiect a fost coordonat de Academia pentru Literatură și Știință din Mainz (Germania). Datorită acestei sponsorizări a fost posibilă tipărirea și publicarea volumului 7 (M). Această sponsorizare a fost valabilă și pentru volumul 8 (N-P). Publicarea volumului 9 (QR) a fost sprijinit financiar de către fundația „Hermann-Niermann“ din Düsseldorf (Germania), de către „Ambasada Republicii Federale Germania – București“, iar finanțarea lucrărilor tehnice-redacționale de către „Institutul care se ocupă cu cultura și istoria din sud-estul Europei (IKGS)“. Publicarea volumului 10 (S–Schenkwein) va fi sprijinit financiar de către „Institutul care se ocupă cu cultura și istoria din sud-estul Europei (IKGS) din Germania“. Pe plan editorial rămâne valabilă cooperarea între Editura Academiei Române (București) și Editura Böhlau: Köln, Weimar, Viena (Germania) [începând cu litera L din 1993]. La aceasta se adaugă colaborarea cu „Institutul care se ocupă cu dialectele și onomastica din Austria“ (Institut für Österreichische Dialekt- und Namenlexika) și este subordonată „Academiei Austriece de științe din Viena“ (Österreichische Akademie der Wissenschaften [ÖAW]) prin participare în fiecare an la simpozioanele organizate la acest institut și prin consultări reciproce cu acești cercetători externi specializați în domeniul dialectelor din spațiul german.

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

a. **Denumire:** Asociația „Sebastian Hann” (1904–1948), (aproape) o jumătate de veac în slujba artei transilvănene

b. **Coordonator:** Gudrun-Liane Ittu

c. **Colectiv de cercetare:** proiect individual

d. **Termen de realizare:** trei ani (2014-2016).

Faza 2: (ianuarie-decembrie 2015) studierea arhivei asociației și a urmelor lăsate în arhive din țară și străinătate, studierea arhivei foto a altor materiale legate de asociație

Faza 3: (ianuarie-decembrie 2016) continuarea cercetării materialului de arhivă și redactarea raportului de cercetare

e. **Stadiul actual al cunoștințelor:** În ciuda faptului că Asociația „Sebastian Hann” a jucat un rol major în viața artistică transilvăneană – în educarea artistică, conservarea monumentelor, urbanism modern, impulsivitatea artei plastice, crearea de noi muzee și îmbogățirea colecțiilor existente – nu există o lucrare care să scoată în evidență această activitatea prodigioasă.

f. **Scopul proiectului:** realizarea unei lucrări de sinteză privind contribuția Asociației „Sebastian Hann” la toate capitolele enumerate anterior.

Materiale și metode de lucru: adunarea și prelucrarea informației, redactarea textului, prelucrarea ilustrațiilor, pregătirea pentru tipar, realizarea corecturii.

h. **Rezultate scontate:** estimăm finalizarea fiecărei faze la termenele stabilite și încheierea proiectului la sfârșitul anului 2016.

i. **Valorificarea rezultatelor:** prin publicarea de studii și articole în reviste din țară și străinătate pe parcursul perioadei de cercetare și publicarea unui eseu extins după finalizarea cercetării.

j. **Colaborări în țară:** DJAS Sibiu, Arhiva Centrală a Bisericii Ev. C. A. Sibiu, Muzeul Brukenthal, Muzeul de Artă din Brașov, Arhiva Bisericii Negre, Brașov, Muzeul de Artă din Cluj-Napoca, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu,

colaborări externe:

Muzeul Transilvănean din Gundelsheim, „Institut für die Kultur und Geschichte Südosteuropas” din München.

COLECTIV: ETNOLOGIE

ACADEMIA ROMÂNĂ INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 4

a. Denumire: *Patrimoniul tradițional imaterial la începutul mileniului III: arhive naționale de folclor*

b. Coordonator: Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu / colectivul de Etnologie

c. Stadiul actual al cunoștințelor: în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate unitar, până în prezent, decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care arhivele de folclor l-au avut în evoluția cercetării instituționalizate a culturii și civilizației tradiționale din România.

d. Scopul programului: Publicarea unor lucrări de referință în domeniu, importante pentru studierea patrimoniului tradițional imaterial.

e. Rezultate scontate: evidențierea specificului cultural autohton, precum și a relațiilor minoritar/majoritar, alinierea, din punct de vedere metodologic, la stadiul și formele europene ale timpului. Relevarea liniilor directoare ale preocupărilor și contribuțiilor în domeniile conservării, informatizării și valorificării patrimoniului arhivelor de folclor.

f. Mod de valorificare: comunicări științifice, editarea unor studii în reviste de specialitate, digitizarea patrimoniului imagistic, publicarea unui volum la Editura Academiei Române.

g. Durata: 2015-2020.

PROIECT DE CERCETARE NR.1

a. Denumire: *Arhiva de folclor a Asociației Folcloriștilor și Etnografilor din județul Sibiu*

b. Coordonator: Prof. univ. dr. Ilie Moise – C.S. I.

c. Colectiv de cercetare: prof. univ. dr. Ilie Moise – C.S. I, dr. Gabriela Cenușer Panczel – C.S. III, dr. Andreea Buzaș – C.S.

d. Termen de realizare: 3 ani (2015-2017).

Faza I - 2015: documentare, informare bibliografică consacrată temei, prin parcurgerea integrală a materialelor.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate unitar până în prezent, decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care arhivele de folclor l-au avut în evoluția cercetării instituționalizate a culturii și civilizației tradiționale din România.

f. Scopul proiectului: realizarea unor lucrări științifice privind obiectul cercetării, care vor fi diseminate la sesiuni științifice, în reviste de specialitate, pentru a face cunoscut,

într-o formulă organizată, conținutul și structura *Arhivei de folclor a Asociației Folcloriștilor și Etnografilor din județul Sibiu*, insuficient cunoscută în lumea științifică românească.

g. Materiale și metode de lucru: studierea celor 10 fonduri principale ale *arhivei de folclor* și parcurgerea bibliografiei aferente.

h. Rezultate scontate: finalizarea la termen a activităților propuse; alinierea, din punct de vedere metodologic, la stadiul și formele europene ale timpului. Relevarea liniilor directe ale preocupărilor și contribuțiilor în domeniul arhivării patrimoniului culturii imateriale. Se estimează finalizarea fiecărei faze la termenele stabilite (2015-2016) și încheierea proiectului la sfârșitul anului 2017.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea de articole și studii științifice, participări la sesiuni de comunicări științifice, publicarea unui volum (în 2017) adresat atât specialiștilor, cât și unui public mai larg, interesat de acest domeniu.

j. Colaborări în țară: cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Complexul Muzeal ASTRA, Biblioteca Muzeului *Brukenthal*, Biblioteca județeană ASTRA Sibiu, Arhiva de folclor a Academiei Române (Cluj-Napoca) și Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” București.